

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

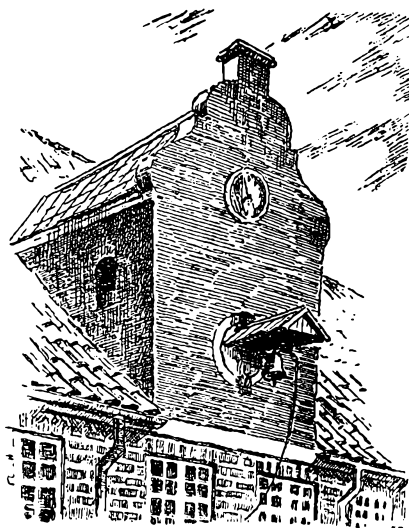
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NORDBY SKOLER

FANØ

Skoleåret 1949-50

Nordby komm. skolelægetilsyn.

(Ved skolelæge J. E. Vestergaard.)

Ved lov af 12. juli 1946 vedtog rigsdagen skolelægeordningen, som den 1. april 1949 gennemførtes for Fanos vedkommende med ansættelse af en skolelæge (og til hjælp for denne en uddannet sygeplejerske). Disse skal på skolen i skoletiden foretage mindst een årlig undersøgelse af skolebørnene. Undersøgelserne er for skolebørnene obligatoriske.

Dermed er de forebyggende helbredsundersøgelser af børn nu ført à jour til og med skolens afgangsklasser, idet loven må ses som en naturlig fortsættelse af helbredsundersøgelserne i medfør af lov om svangerskabshygiejne med de tre vederlagsfrie lægeundersøgelser under graviditeten og de ligeledes i medfør af lov årlige vederlagsfrie undersøgelser af småbørn indtil den skolepligtige alder (i første leveår dog tre undersøgelser).

Vort århundrede er jo kaldt barnets og med ovennævnte som baggrund vel næppe med urette.

I vore dage — da ca. 85 % af befolkningen er nydende medlemmer af en statsanerkendt sygekasse — kunne nogle mennesker måske sige: „Hvortil alt dette væsen? Med den her i landet lette adgang til læge kan man jo sende børnene til denne, såfremt de fejler noget.“

Hertil kan bemærkes, at flere sygdomme og fejl kan begynde snigende og følgelig ikke altid pågtes af forældre (f. eks. tuberkulose), endvidere skal afvigelser fra det normale (f. eks. holdningsafvigelser) af hensyn til behandlingen helst opdages, førend de bliver symptomgivende.

Mange sådanne afvigelser er en følge af engelsk syge. Giv derfor alle børn fra 5 ugers alderen — hvad enten det er brystbørn eller ikke — levertran hele året rundt indtil 2 års alderen (tvillinger dobbelt dosis). Andre holdningsfejl skylder deres årsag en for tidlig belastning af ryggen. Den såkaldte lave rundryg (kyphose)

svarende til lænderegionen, hvor man normalt er svajrygget, kan skyldes en for tidlig belastning af det spæde barns ryg, (et barn i 5 måneders alderen kan kun sidde med støtte, først henimod 10 måneders alderen kan det sidde alene).

En anden afvigelse fra det normale — som dog ikke kan behandles — og som børnene i regelen er uvidende om, er farveblindhed, som bør konstateres allerede i 12 års alderen, da den jo på en sømandsø som Fano kan sætte bom for nogles udlængsler.

På alle skolebørn foretages årligt en såkaldt moro-plasterprøve, idet en dråbe tuberkulinsalve anbringes på højre brystside og overklistres med et stykke hæfteplaster. Et andet stykke hæfteplaster anbringes på samme måde, men uden salve, på venstre brystside som kontrol. Plastre fjernes efter 24 timers forløb, og aflæsningen finder sted 3 døgn senere. Tre prikker og opefter regnes som positiv reaktion, såfremt kontrolsiden er ganske fri. Sådanne tuberkulinpositive børn skal undersøges nærmere (gennemlysning ved hjælp af Spangsbjerg sanatorium).

Alle tuberkulinnegative børn i afgangsklasserne tilbydes vaccination mod tuberkulose (calmettevaccination eller B. C. G. vaccination). Målet er, at alle tuberkulinnegative børn i alle klasser calmette-vaccineres.

Af andet skolelægearbejde kan nævnes: Årlig høreprøve og hyppig synskontrol. Konstatering af „polypper“, brok og meget andet. Hjerte-, lunge- og urinundersøgelser. Henvi sning til lægebehandling, speciallægeundersøgelse og speciallægebehandling, hvor det skønnes nødvendigt.

På de af lærerstaben udpegne børn, der formodes at være dårligt begavede, foretages intelligensprøver med henblik på anbringelse i hjælpeklasse eller under åndssvageforsorg af skolepsykolog, cand. psych. Erik Matthiessen, Esbjerg. Samme prøve anvendes på børn med læsevanskeligheder, der desuden undersøges og behandles — om nødvendigt — af lægeaut. talepædagog Oluf Schultz, Esbjerg.

Ud over den årlige undersøgelse foretages kontrolundersøgelser af de børn, hvis legemlige eller sjælelige sundhedstilstand skønnes at udkræve særlig kontrol.

Skolelægen står under tilsyn af amtslægen.

Nordby skoletandpleje.

I skoleåret 1948—49 var der indmeldt 127 børn til skoletandpleje. Af disse er 31 fundet fri for caries. Der er udført følgende behandlinger:

Rodbehandling.....	2
Tandudtrækning, mælketænder.....	50
Tandudtrækning, blivende tænder....	4
Plombering, mælketænder.....	24
Plombering, blivende tænder.....	120
Rensning.....	8
Andre behandlinger.....	13

Ialt 211

Nordby kommunale skolers legat.

Legatets regnskab pr. 31. dec. 1949.

Indtægt.

Beholdning pr. 31. dec. 1948.....	11228,84 kr.
Bidrag i 1949.....	50,00 „
Obligationer (Jydsk Husm. Kreditf.)....	11000,00 „
Renter af kapital.....	218,98 „
Renter af obligationer.....	220,00 „

Ialt 22717,82 kr.

Udgift.

Understøttelse til 6 tidl. elever.....	435,00 kr.
Postgiro-udgift.....	0,86 „
Revision af regnskabet.....	10,00 „
Indkøb af obligationer.....	10248,33 „
Beholdning pr. 31. dec. 1949.....	12023,63 „

Ialt 22717,82 kr.

Nordby, den 31. dec. 1949.

(sign.) *M. Sørensen. Niels Birkelund. O. Berg Jensen.*

Regnskabet revideres af revisor, sekretær i undervisningsministeriet, Erik Tjalve.

Hvis tidligere elever kunne ønske at vise deres gamle skole opmærksomhed i anledning af 100 års jubilæet, kan dette gøres ved at sende et bidrag til skolelegatet. Bidrag af enhver størrelse modtages med tak på postgiro 89803 eller ved personlig henvendelse til skolen.

Understøttelser til elever i realskolens afgangsklasser.

Fra Ribe amts skolefond har 5 elever i realklassen og 4 elever i IV m. efter ansøgning gennem skolen fået tildelt ialt 495 kr. Hver portion var på 55 kr.

Flidspræmier.

Ved skolens afslutningsfest den 31. marts uddelte viceinspektør N. M. Carlsen flidspræmier af „Jørgen Andersen og Hustrus Legat“ til samtlige elever i realklassen. Hver realist fik 20 kr.

Skolebiblioteket.

Fra børnebiblioteket er der i det forløbne år udlånt 3039 bøger til 164 børn. Bibliotekets bogbestand er på 1010 bind.

I det foregående år blev der udlånt 2012 bøger til 172 børn.

Salg af sparemærker.

Ved salg af sparemærker er der i det forløbne år købt for 1975 kr. af 128 børn.

De tilsvarende tal for 1948 var 2240 kr. af 145 børn.

Udflugter.

Da statsbanerne nu atter giver fribefordring for skoleelever, har skolen udnyttet denne tilladelse, idet flere af lærerne har været på skolerejse med enkelte klasser, ligesom skolen har haft den traditionelle „store udflugt“. Her skal nævnes de vigtigste ture:

I ugen fra den 20.—28. marts var realklassen i Norge. Hr. Skovbjerg, der var leder, giver følgende resumé af turen:

„Efter veloverstået eksamen startede realklassen d. 20. marts på den med spænding imødesete norgestur. Rejsen gik via Frederikshavn til Oslo, der nåedes efter en herlig sejltur i det mest pragtfulde vejr. Osloopholdet varede tre dage, i hvilke byen blev beset, endvidere besøgte Bygdø med de mange særprægede museer, og den vidunderlige tur med bjergbanen til Holmenkollen og Frognesæteren blev naturligvis heller ikke forsømt. Derpå rejste holdet via Drammen og Kongsberg til Rjukan — sent vil man glemme den skønne sejltur over Tinnsjøen, langs hvis bredder fjeldsiderne rejser sig lodret i vejret. Fra Rjukan

tog man med svævebane op på højjældet, hvor sneen endnu lå meterhøjt, og hvor Gaustatoppen bød danskerne velkommen i al sin gnistrende skønhed — en betagende oplevelse! Efter at være kommet tilbage til Oslo var klassen så heldig netop at få tid til at overvære de berømte „hopprenn“ på Holmenkollen — et pragtfuldt sceneri. Vejret var på hele turen vidunderligt, solen strålede fra morgen til aften, og heller ikke på hjemturen svigtede vejrguderne, så hele rejsen blev på alle måder vellykket.“

Den 14. maj var lærer Kolind på tur med II m. Turen gik over Jelling gennem Grejsdalen til Vejle.

I slutningen af maj foretog viceinspektør Chr. Sneum og overlærer frk. K. Brinck en skolerejse til København med de ældste elever i borgerskolen. Om denne rejse udtaler hr. Sneum:

„I dagene fra d. 27. til 31. maj var 15 elever fra borgerskolens ældste klasser på tur til København. Med stud. theol. Meldgård Andersen som fører beså børnene den første dag de københavnske seværdigheder. Skibsreder, konsul K. Lauritzen havde sendt skolen 200 kr. til en biltur i Nordsjælland, og denne tur, der gik ad Strandvejen til Helsingør og hjem over Hillerød, var henlagt til den sidste dag under opholdet. Endvidere havde Fanø Sparekasse skænket 75 kr. til Københavner-turen og Fanøforeningen i København ligeledes 75 kr. — Under opholdet i København boede børnene på fregatten „Jylland“.

Den 21. juni havde de elever, der var berettiget til fribefordring, en udflugt til Kolding, hvor man beså F. D. B.s store chokoladefabrik samt „Koldinghus“. Efter en kaffepause på „Marielund“ gik turen i store rutebiler til Skamlingsbanken. Turen var begunstiget af et pragtfuldt vejr.

Den 31. aug. var borgerskolens fire yngste klasser på udflugt. I tre store rutebiler gik turen til Karlsgårde højspændingsværk med ophold ved herregården Nørholm og ved Letbæk mølle. På hjemturen blev der gjort ophold i Arnbjerg-anlægget i Varde.

Forandringer i lærerpersonalet.

Lærer Rich. Højrup fik efter ansøgning bevilget afsked med pension på grund af sygdom fra 31. marts 1949 efter at have virket ved skolen her siden den 1. april 1940.

Ligeledes fik overlærer Karl Jensen efter ansøgning bevilget afsked med pension på grund af sygdom fra 31. juli 1949 efter at have virket ved skolen her siden den 1. okt. 1919.

Lærer E. Skovbjerg, som blev ansat ved skolen her den 1. maj 1934. er blevet udnævnt til skoleinspektør ved Søren Møllergades skole i Randers fra 1. aug. 1949 at regne.

Lærer ved skolevæsenet i Nykøbing F., Peder Engers Pedersen, blev kaldet som lærer ved Nordby skole fra 1. aug. 1949.

Lærer og kordegn Johs. Rasmussen, som siden 1. febr. 1940 har været ansat ved skolen her, blev kaldet som overlærer ved samme skole fra 1. okt. 1949.

Timelærer Bent Andersen, som siden 1. okt. 1948 har været ansat ved Nordby skole, blev kaldet som aspirant i et fast lærerembede ved samme skole fra 1. dec. 1949.

Da to embeder endnu er vakante, og lærerinde frk. Marie Nielsen har orlov på grund af årskursus, er følgende ansat som vikarer: Lærerinde fru Anna Jydebjerg, lærer og centralbestyrer J. P. Nielsen og cand. theol. Troels Nissen.

Lærerpersonalets videre- uddannelse.

Årskursus.

Lærerinde frk. Marie Nielsen påbegyndte efter sommerferien et årskursus i engelsk m. m. ved statens lærerhøjskole i København.

Fru Inge Mikkelsen deltager i lærerhøjskolens årskursus i tysk (fjernstilskrivning).

Fru Anna Jydebjerg deltager i et fjernstilskrivningskursus i engelsk.

Desuden deltager følgende lærerinder og lærere som kursister i Esbjerg årskursus for lærere:

Bent Andersen, matematik (2. år), fysik (1. år).

Viggo Kolind, matematik (2. år), fysik (3. år).

Johs. Rasmussen, engelsk (1. år).

Fru Inge Mikkelsen, tysk (3. år).

Korte kursus.

Lærer Viggo Kolind deltog i sommerferien i et kursus i København for ungdomsskolelærere.

Overlærer Johs. Rasmussen deltog i sommerferien i et engelskkursus på Århus universitet.

Nordby komm. ungdomsskole.

Ungdomsskolens undervisning begyndte den 4. okt. 1948 og sluttede den 9. marts 1949.

Der deltog 27 unge piger, der var fordelt på et fortsættelseshold og et begynderhold med henholdsvis 12 og 15 elever. Hvert hold fik 70 timers undervisning i madlavning og 20 timers samfundskundskab. Der undervistes således ialt i 180 timer. Elevtimetallet var 2430. Forsømmelserne udgjorde 5,13 %. Fru Birkelund underviste i husgerning og lærer Kolind i samfundskundskab.

I indeværende vinter er der oprettet et fortsættelseshold med 17 elever og et begynderhold med 15 elever. Husholdningslærerinde fru Elisabeth Bækgård, Varde, underviser i husgerning og lærer Viggo Kolind i samfundskundskab. Undervisningen påbegyndtes den 3. oktober.

Real- og mellemskoleeksamen.

Til realeksamen 1949 indstilledes 8 elever, som bestod med følgende resultater:

1. Kirsten Jensen	14,72 ug÷
2. Kirsten Johansen	14,21 mg×
3. Marie Madsen	14,36 mg×
4. Henning Pedersen	13,63 mg÷
5. Ernst Banke Stegelmann	13,69 mg
6. Annelise Svendsen	13,96 mg
7. Anna Marie Sørensen	14,53 ug÷
8. Knud Sørensen	13,42 mg÷

Til mellemskoleeksamen indstilledes 11 elever, som bestod med følgende resultater:

1. Niels Duysen	14,48 mg×
2. Gunnar Enné	14,27 mg×
3. Benny Jacobsen	14,37 mg×
4. Hans Aage Jensen	14,61 ug÷
5. Heine Laursen	13,82 mg
6. Ebba Munch	13,99 mg
7. Else Olesen	14,09 mg
8. Erik Poulsen	13,11 mg÷
9. Ane Margr. Sørensen	14,06 mg
10. Ernst Sørensen	14,07 mg
11. Erik Kromann Thøgersen	14,29 mg×

Af ovenstående elever fra IV m. er to optaget på gymnasiet henholdsvis i Esbjerg og København.

I år indstilles der 8 elever til realeksamen og 10 til mellemskoleeksamen.

Skoleåret 1948—49 sluttede med 61 elever, 34 drenge og 27 piger. For tiden er der 65 elever, 32 drenge og 33 piger.

Skema for realeksamen 1950.

Tid	Fag	Lærer	Censor
27. febr. 9	Naturhistorie	Niels Birkelund	Lærer Rich. Hojrup, Nordby
1. marts 13,15	Gymnastik, drenge	Bent Andersen	
1. „ 14,10	Gymnastik, piger	Inge Mikkelsen	
3. „ 8	Fysik	Engers Pedersen	Skolebestyrer O. V. Berthelsen, Hovedgård
6. „ 12	Dansk, mundtlig	Engers Pedersen	Overlærer P. Osvang, Vejle
9. „ 11	Tysk	Johs Rasmussen	Skoleinspektør M. Bie, Ålborg
13. „ 9,30	Geometri, mundtlig	Engers Pedersen	Skoleinspektør E. Skovbjerg, Randers
15. „ 9,30	Historie	Niels Birkelund	Lærer E. Møller, Rindby
17. „ 9	Engelsk, mundtlig	Engers Pedersen	Overlærer Karl Jensen, Nordby
20. „ 9	Geografi	Niels Birkelund	Overlærer frk. Karen Brinck, Nordby
22. „ 9	Regning & mat., mundtl.	Engers Pedersen	Viceinspektør E. A. Skårup, Esbjerg
	Dansk, skriftlig	Engers Pedersen	cand. mag. Leif Busk, København
	Engelsk, skriftlig	Engers Pedersen	Lektor Olaf Holst, Charlottenlund
	Regning & mat., skriftlig	Engers Pedersen	Rektor C. C. Andersen, Charlottenlund

Skema for mellemskoleeksamen 1950.

Tid	Fag	Lærer	Censor
1. marts 13,15	Gymnastik, drenge	Bent Andersen	
1. „ 14,10	Gymnastik, piger	Inge Mikkelsen	
3. „ 10	Fysik	Bent Andersen	Skolebestyrer O. V. Berthelsen, Hovedgård
6. „ 8	Dansk, mundtlig	Johs. Rasmussen	Overlærer P. Osvang, Vejle
9. „ 8	Tysk	Inge Mikkelsen	Skoleinspektør M. Bie, Ålborg
13. „ 9,30	Engelsk	Johs. Rasmussen	Pastor K. Voldum, Nordby
15. „ 9,30	Regning & mat., mundtl.	Viggo Kolind	Lærer Rich. Højrup, Nordby
17. „ 9,30	Naturhistorie	Niels Birkelund	Viceinspektør N. M. Carlsen, Nordby
	Dansk, skriftlig	Johs. Rasmussen	Overlærer Ove Pramming, Søborg
	Regning & mat., skriftlig	Viggo Kolind	Overlærer Hollen Jørgensen, Ålborg
	Skrivning	Jens P. Nielsen	Lærerinde fru Anna Jydebjerg, Nordby
	Tegning	Bent Andersen	Lærerinde fru Anna Møller, Rindby
	Håndarbejde	Anna Jydebjerg	Lærerinde fru Inge Mikkelsen, Nordby

Årsprøven 1950.

1. Mellem- og realskolen.

Mandag den 27. marts.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
8-10	III m	Tysk	Rasmussen	
8-10	II m	Naturhistorie	Birkelund	
8-10	I m	Religion	Nissen	
10-12	III m	Regn. og mat.	Andersen	
10-12	II m	Regning	Kolind	
10-12	I m	Dansk	Pedersen	
13 ³⁰ -16	III m	Naturhistorie	Kolind	
13 ³⁰ -16	II m	Historie	Nissen	
13 ³⁰ -16	I m	Engelsk	Pedersen	
16-17	III m	Sang	Rasmussen	
16-17	II m	Sang	Rasmussen	
16-17	I m	Sang	Rasmussen	

Onsdag den 29. marts.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
8-10	III m	Geografi	Birkelund	
8-10	II m	Engelsk	Rasmussen	
8-10	I m	Fysik	Andersen	
10-12	III m	Engelsk	Nissen	
10-12	II m	Fysik	Kolind	
13 ³⁰ -16	III m	Dansk	Nissen	
13 ³⁰ -16	II m	Tysk	Rasmussen	
13 ³⁰ -16	I m	Regning	Kolind	

Torsdag den 30. marts.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
8-10	III m	Fysik	Andersen	
8-10	II m	Dansk	Nissen	
8-10	I m	Geografi	Birkelund	

I og II m. piger gymnastik torsdag d. 23. marts kl. 13¹⁵.

I og II m. drenge gymnastik torsdag d. 23. marts kl. 11¹⁵.

Tegninger og håndarbejder fremlægges onsdag den 29. marts kl. 16—17.

2. Borger-skolen.

Fredag den 24 marts.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
8—10	7.-8.	Historie	Olldag	
8—10	6.	Naturkundskab	Sneum	
8—9	5.	Dansk	Andersen	
9—10	5.	Religion	Nielsen	
8—10	4.	Dansk	Frk. Brinck	
8 - 9	3.	Regning	Nielsen	
8 - 10	2.	Dansk	Kolind	
10—11	8.	Regning	Frk. Brinck	
10—12	7.	Dansk	Nissen	
10—11	6.	Regning	Olldag	
10—11	5.	Naturhistorie	Kolind	
10—11	4.	Regning	Sneum	
10—11	3.	Geografi	Nielsen	
10 - 11	2.	Geografi	Fru Jydebjerg	
11—12	1.	Regning	Fru Jydebjerg	
14 - 15	8.	Dansk	Frk. Brinck	
14—16	7.	Naturkundskab	Sneum	
14—15	6.	Historie	Olldag	
14—16	3.	Dansk	Fru Jydebjerg	
14—15	2.	Religion	Fru Mikkelsen	

Lørdag den 25. marts.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
9-10	8.	Naturkundskab	Sneum	
8-10	7.	Regning	Nielsen	
8-10	6.	Dansk	Fru Mikkelsen	
8-9	5.	Regning	Olldag	
9-10	5.	Sang	Andersen	
8-9	4.	Historie	Sneum	
9-10	4.	Religion	Frk. Brinck	
8-9	3.	Gymnastik	Kolind	
9-10	3.	Sang	Olldag	
11-12	6.	Religion	Nielsen	
10-11	5.	Geografi	Andersen	
10-11	4.	Geografi	Frk. Brinck	
11-12	3.	Religion	Olldag	
10-11	2.	Gymnastik	Olldag	
11-12	2.	Regning	Sneum	
10-11	1.	Sang	Sneum	
14-15	6-7.-8.	Gymnastik	Nissen	
15-16	4.-5.	Gymnastik	Fru Mikkelsen	
14-15	2.	Sang	Sneum	
14-15	1.	Dansk	Olldag	

Tegninger og håndarbejder fremlægges mandag den 27. marts kl. 10-12.

Borgerskolens elever afleverer de af skolens bøger, som de ikke skal bruge mere, i skolens håndarbejdsværelse mandag den 27. marts således:

6., 7. og 8. klasse	afleverer kl. 8.
4. og 5.	- - - 8,15.
2. og 3.	- - - 8,30.
1.	- - - 9.

Bøgerne må være forsynet med tydeligt navn på omslaget. Bøger til brug i det ny skoleår udleveres efter nærmere bekendtgørelse i klasserne.

Borgerskolen sluttede i fjor med 164 elever, 85 drenge og 79 piger. For tiden er der 159 elever, 82 drenge og 77 piger.

Fredag den 31. marts kl. 10 er der afslutning i gymnastiksalen, hvortil børnenes forældre er velkomne.

Det ny skoleår begynder lørdag den 1. april kl. 8.

Børnenes forældre og pårørende indbydes til at overvære de mundtlige prøver i begge skoler.

Nordby, den 25. januar 1950.

Niels Birkelund,
skoleinspektør.

Fansø bogtrykkeri